

Det danske "landssvikoppgjør" rakner fullstendig

Avslørende erklæring

Den tyske besettelse av Danmark var avtalt på forhånd mellom riksfører Himler og danske statsmenn

Redaktør Olesen i Aabenraa sender i disse dager ut en brosjyre som beskjeftiger seg med den tyske besettelse av Danmark, og som bringer følgende avslørende er-

klæring av professor dr. von Leers, som er villig til i en dansk rettsal, under betryggende rettslige forhold og offentlighet å gjenta sin erklæring og beedige den.

Herved forsikrer jeg, professor dr. Johann von Leers, Buenos Aires, Amenebar 1725, under eds ansvar: ...

På våren 1943, det nøyaktige datum husker jeg ikke mere, førte jeg en i og for seg privat samtale med riksfører Himler som jeg hadde kjent lenge — helt fra tiden før Adolf Hit-

lers maktovertagelse. Selv hadde jeg innenfor SS en æresrang som Sturmabführer, men var ellers universitetsprofessor og en kjent publisist. Med skandinaviske forhold hadde jeg intet å gjøre. I samtalen kom vi på Danmark. Jeg fortalte riksføreren om Ungarn, hvor

ikke bare de venstre-orienterte, men også visse nasjonale ungarske høyre-orienterte kretser, var gått i opposisjon mot Tyskland, tildels fremkaldt ved tyske misgrep. Himmler sa omtrent følgende: «Det blir nu den nyeste mote i Europa — alle vil gjerne gå i opposisjon mot oss, fordi vi må stille krav for å kunne gjennomføre Europas forsvar mot bolsjevismen. Selv kloke nasjoner — som til å begynne med var innforstått med vår aksjon, gir oss nu stadig større vanskeligheter».

Jeg spurte: «Flandern?» Riksføreren var taus et øyeblikk, og fordret så taushetspliktsplik av meg vedrørende det etterfølgende, slik at jeg ikke måtte omtale noe til noen som helst, heller ikke til min nærmeste familie. —

Dette løfte har jeg også holdt. I dag — da riksføreren ikke er i live, og da det kanskje er nødvendig å bruke en hvilken som helst kilde for å få sannheten frem vedrørende det som dengang skjedde, anser jeg meg for berettiget til å tale.

Selvfølger kan jeg ikke gjengi samtalen ordrett — men bare innholdet av den. Riksføreren uttalte — at det ikke var Flandern, men Danmark, (det dreide seg om). Det ville kanskje også være riktigst, at det utenfor hans egen krets fantes en mann, som kjente hemmeligheten, og som hadde vist, at han kunne holde tett. Han fortalte så, at det opprinnelig ikke hadde vært Tysklands hensikt å angripe Norge. Først de engelske forberedelser til en okkupasjon av Norge hadde gitt støtet til en tysk motaksjon. Han, Himmler, hadde særlig fryktet, at det på ny skulle utgytes germansk blod i kamp. Han hadde derfor anmodet Føreren om å overdra til ham å finne en vei som kunne forhindre unødige blodsutgydelse mellom tyskerne og de germanske broderfolk i Norden. Dessverre hadde forsøket å

(Fortsettes siste side)

Russisk omvendelse?

New York meddeler at man i USA funderer på om Malenkov vil oppløse Kominform! — Stalin oppløste Kominform under krigens år — det var en gest til de vestallierte og internasjonale gjenoppsto i Kominform så snart tiden var moden. — En oppløsning av Kominform behøver altså ikke bety noe annet enn en tilsvarende gest fra Malenkovs side. Men USA funderer formodentlig på om ikke tiden er inne til en fullstendig oppløsning av den internasjonale organisasjon, — som med ubetinget lydighet i alle land er redskap for sovjet-imperialismen.

Det skal virkelig være god porsjon naivitet til å fundere på slikt! og den som kaster bort tiden med slike funderinger kan ikke ha skaffet seg noen større innsikt i den s.k. «kommunistiske» bevegelses indre liv. Det er av en høyt særegen karakter og skal man forsøke en konsentrert karakteristikk av den ånd som behersker det, da kan man kanskje best si at den er «karakterkorrumpende». Det arbeide som der foregår tilstreper en fullstendig oppløsning av det aktive medlems moralske karakter. Når dette skrittvis og

planmessig er oppnådd, er medlemmet et viljeløst redskap, som kan anvendes til alt. Det som nå har foregått under prosessene i Moskva, i Budapest, i Sofia, i Praha i årevis, er bare et speilbilde av hva der foregår i partiene. I dette menneskelige ødeleggesarbeide er det russerne under Stalin som har vist veien. Innen politietaten, innen utenriksetaten og innen partiene er det samme metode og samme ånd: den enkelte er et redskap i de anonyme overordnede hender og for å prøve disse redskaper anvendes de ofte til det som må forekomme dem selv særlig umyndig — f. eks. til å felle sine egne nærmeste eller sine gode venner. —

Der sitter på de mest fremskutte plasser menn som har gjort årelang tjeneste som spioner og morderorganisatorer. Ta ett eksempel — fordi mannen er kjent i Norden — sabotasjesjefen Ernst Wollweber, som under den annen verdenskrig, med arbeidsplass i Sverige, organiserte sprengningen av dusinvis av tyske, italienske, japanske o. a. skip og som nå sitter som leder av det østtyske transportministeriums

(Forts s. side)

De underjordiske kanaler

Krigsviktige varer utveksles mellom Russland og USA

Under Korea-krigen har USA ad bakveier kjøpt krigsviktige varer fra Sovjetunionen og Det røde Kina til overpriser og i gode dollars, som Sovjet og Kina på sin side har anvendt til å innkjøpe råvarer og maskiner til sin krigsindustri, forteller «Der Spiegel» som utkommer i Hamburg. Det er feinschmeckerne blant statistikerne som har funnet ut dette og de spør, hva det kan komme av:

AT Portugal eksporterer mere wolframkonsentrat til USA enn det selv produserer,

AT Den indonesiske republikk selger nikkel til den amerikanske rustningsindustri, tiltross for at Javas og Sumatras urskoger ikke skjuler noe nikkel,

AT det fra alle mulige land — som ikke selv har noen nevneverdige mineralkilder, strømmer så krigsviktige me-

taller som mangan, krom, wolfram, kadmium, iridium og til og med det nye undermetall niobium til amerikanske havner.

En nesten sensasjonell (og pinlig) forklaring av disse merkelige fakta ble forleden gitt for lukkede dører i en amerikansk senatskommissjon av den republikanske senator J. J. Williams: Selgerne av disse viktige varer var Sovjetrussland og Kommunistkina. USA kjøper, sier han, østblokk-metaller indirekte gjennom bakkdører som portugisisk Macao, Indonesia — India — Brasil og Ceylon, og det skjer naturligvis til fete overpriser, betalbare i dollars, og det fører til at russerne og kineserne på sin side bruker disse penger til oppkjøp i den vestlige verden av krigsviktige råvarer og verktøy for sine rustninger.

Og imens flommer blodet på de koreanske slagmarker!

Talende taushet

Den 21. mars avslørtes i København et monument for de 135 danske barn som omkom, da englenderne 21. mars 1945 bombet Shellhuset. Ved avsløringen fremhevet man noe viktig, skriver Revision, nemlig at noen av de «frihetskjemper» som tyskerne hadde arrestert unnsnapp under bombardementet. Man husket også å rose noen, som hjalp ved redningsarbeidet, men forbigikk noen av motparten som ydet den største innsats. Om det aller viktigste var det fullstendig taus-

het, nemlig om at det var danske partisaner som hadde sendt bud etter englenderne og bedt dem bombe Shellhuset. La oss tenke den tanke at en av motparten hadde foranlediget tyskerne til en forbrytelse som kostet 135 uskyldige barn livet. Så ville dødspeletongernes skudd ha lydt en ekstra gang på 5. mars rettersteder og 21. mars ville hvert år vært benyttet til utsendelse av hatsbølger. Nå spiller de skyldige en festlig rolle ved monumentavsløring.

FOLK og LAND

Ansvarl. utgiver og redaktør
Finn Brun Knudsen
Tlf. 557656 - Postboks 1407, Oslo

Mens ideene er på marsj

Som i alle år foran en valgkamp er det mange partitruvere, som er tilbøyelige til å ville selge fellen før bjørnen er skutt. Og slik er det da også noen som vil at høyre — eller en mulig borgerlig blokk — skal nominere et skygge-kabinett, forat velgerne skal ha noe av et agn å snuse på. Ja, enhver er seg selv nærmest, men dette forekommer oss å være bare ønsketenkning. Høyre, som ikke lenger er konservativt i egentlig forstand, har ikke mennene til en slik skyggeregjering, og hva verre er — heller ikke de bærende ideer, som kan vekke og samle. Forholdene er for såvidt til en viss grad de samme som i Arbeiderpartiet, hvor marxismen, sosialismen og det såkalte demokrati er blandet sammen til en sur-søt drikk, som ingen kan bli utørst av. Forskjellen mellom de to partier ligger vel nærmest i at Arbeiderpartiet til enhver tid har nok av kandidater, som er villig til å la seg innrullere i kamphæren under det fåmannsvelde som behersker partiapparatet og som følger den ikke ukjente parole: Tenk ikke, la partiet tenke for deg.

Begge disse politiske partier synes i dag å ha bare én oppgave: Konkurransen om velgernes stemmer. Men det er ikke noe moralsk utgangspunkt og fører bare til den taktikk ikke å trampe velgerne på tærne, noe som gjør at de begge synes å ville forfekta en slags sosialliberalisme i engstelse for ikke å være nok fremskrittvennlig eller nok «demokratisk». De gir derfor konsesjoner som i realiteten går mot sund konservatisme og renhårig sosialisme.

Under slike forhold er det sannelig ikke greit å være velger og ennu mere vanskelig å finne en brukbar utvei til å verge den vesterlandske kulturarv, som vi tross alt har felles og som for vårt vedkommende ble brutalt tråkket under hel etter okkupasjonens slutt.

Hertil kommer også et vesentlig moment, som vil ha følger langt ut over vår tid. Arbeiderpartiet har regjert med et enkelt ufrivillig om enn selvforskyldt avbrudd i snart et snes år. Det bragte oss fornedrelsen ved sin manglende forsvarsvilje og sin ennu uoppklarte utenrikspolitikk. Det red på bølgekammen da dets ledere kom hjem fra flukt til velordnet bord, for senere å fråse i gavepakker og Marshall-hjelp. Det var såre lett å triumfere og sitte med tommelfingeren ned mens vi kjempet som gladiatorer i deres politiske sirkus. Men nu er bordet tomt og sirkuset ikke lenger noen folkeforlystelse, og nu skal folket begynne å klare seg selv. Så får vi da se — hvorledes Arbeiderpartiets fåmannsstyre vil klare den floken. De fagorganiserte begynner å bite i krybben, menigmann går trett av å være bare tariffert skatteveg, og tvangsstaten — som savner sitt sidestykke i den vestlige verden — er utartet til et demokratisk diktatur med sikkerhetstjeneste og angiveri og er dermed blitt folkets fiende. Det er dagens perspektiver, og da er det ikke annet å gjøre enn å la Arbeiderpartiet løpe linen ut, slik at folket engang våkner. Et temerært «borgerlig styre» vil bare fordunkle virkeligheten og kan bringe oss alle et nytt 1945, da synderne manøvrerte skylden over på de naivt troende. At høyre ikke ser det — er ikke å undres over, men det må i hvert fall ikke lokke noen av de politisk dømte til å medvirke til ny forvirring.

La oss derfor vente og se. — Det hender så meget i verden i dag, tiden er motorisk i mere enn én henseende. Det er først når vi har passert bølgedalen, at det er plass for oss — og imens har vi nok å gjøre med våre nærmeste krav — som er mange nok og store nok.

Nye danske avsløringer

Hverken i Danmark eller i Norge vil det kunne bli den «ro omkring det politiske rettsoppgjør», som foroverne i dag så innerlig ønsker. Og årsaken er ganske enkel: Oppgjøret er en politisk hevnakt, som hviler på et falsk grunnlag. Derfor må vi på vår side av all makt og utrettelig kjempe videre for å avsløre falskheten og klarlegge de faktiske forhold, hvorunder oppgjøret er satt igang. Det er den eneste farbare vei til sosial oppreisning både for oss og for våre danske venner. ...

Den aldri hvilende forkjemper for de hjemsoekte dansker er redaktøren for bladet «Revision», A. Olesen, Aabenraa. Både i sitt blad og i brosjyrer har han skritt for skritt avslørt hulheten og fortielsene i det danske rettsoppgjør, og annet sted i vårt blad bringer vi bruddstykker av en brosjyre «Forspillet til Danmarks kampløse besettelse 9. april 1940», som i disse dager sendes ut til allmenheten. Den vil bli spredt til danske, norske og tyske gesandtskaper i praktisk alle land, til medlemmer av regjeringer og parlamenter og til betydende personligheter rundt omkring i verden. Det bebudes ennvidere en ny brosjyre med resultatene av forskjellige undersøkelser med hensyn til forspillet til 9. april. ...Det tilkommer ikke oss å fele noen dom over den danske parlamentariske undersøkelseskommissjon — vi har nok med å feie foran Norges egen dørstokk —, men redaktør Olesens avsløringer viser at det danske rettssamfunn likesom det norske i dag hviler på sviktende grunn, der hvor fortielsene får råde og hvor politikerne vil være dommere i egen sak. Han sier selv at det som skjedde før 9. april, den 9. april 1940 og i besettelsens første år ville i et rettssamfunn ha hindret det som skjedde etter 5. mai 1945, hvor 9. aprils politikere med tilbakevirkende straffelover og tillatt tortur kastet sin egen skyld på snesetusener sakesløse for å redde seg selv. Det er her det virkelige forræderi ligger, og det er denne skjendelse som skal tvettes av Danmarks navn. Det kan bare skje ved uforbeholdent å gi 5. mars ofre den oppreisning, som de har krav på og som de også vil oppnå.

En sak for seg er at Danmarks kampløse okkupasjon bidro til å lette tyskernes besettelse av Norge, og derfor har vi da også med spent oppmerksomhet fulgt avsløringene av den daværende danske regjerings spill i dagene før 9. april 1940 og den danske parlamentariske kommisjons håpløse kamp for å tåkelegge politikernes hestehandel, som ikke bare skulle spare landet for nytteløse ofre, men også avverge anklage fra Tysklands daværende fiender med represalier som nærmeste muligheter. Det nytter ikke å gråte over spilt melk, heter det. Nei, det er sandt nok, men når foroverne selv med held har veltet skylden over på oss sakesløse, da må vi ha rett og plikt til å verge oss. Derfor har de danske avsløringer sin store saklige og moralske betydning også for

det norske rettsoppgjør og maner oss til fortsatt kamp for sannheten og mot fortielsene. Vi har også hatt vår parlamentariske kommisjon, men den omgikk sannheten og godtok fortielsene både når det gjaldt den fundamentale kapitulasjonsoverenskomst og når det var tale om de tilbakevirkende lover. Derfor er det klart at vi må gjøre alt for å få disse spørsmål belyst, og når det ikke kan skje innenlands i en sviktende rettsstat, må vi søke bistand utenfra for å få sannheten frem. Seirer den, innen rekkevidde. Og først da kan det bli ro omkring rettsoppgjøret, selvom historiens dom aldri vil gi ro omkring så er vår sosiale oppreisning ettermælet for dem, som dømte oss. ...

...Vi takker redaktør A. Olesen for han motige kamp. Den maner oss til å fortsette vår egen kamp for rettferdigheten og for å gjenreise ikke bare de politisk dømtes ære, men også den norske rettstat.

Da kong Christian nektet En uforklart aversjon mot utenriksminister Munch

I sin bok «Forhandlingspolitikken under Besættelsen», skildrer forhennevende dansk stats- og utenriksminister Erik Scavenius begivenheterne forut for dannelsen av Staunings annet samlingsministerium i juli 1940 og opplyser, at Kongen nektet å godkjenne den allerede offentliggjorte ministerliste med dr. Munch som utenriksminister:

«Efter fredag formiddag at have forelagt Kongen denne liste måtte Stauning imidlertid meddele partiene, at Kongen ikke så sig i stand til at akseptere den, dels fordi de rikke var optaget mænd udenfra».

«Under de givne forhold skulle det synes selvfølgelig, at Den parlamentarisk Kommission skaffet klarhet over grunnen til, at Kongen ikke ville godkjenne dr. Munch som utenriksminister» heter det i den anmeldelse i dag omtalte brosjyre «Forspillet til Danmarks kampløse besettelse 9. april 1940», men kommisjonen søker nu sitt arbeide avsluttet med en lang rekke viktige spørsmål ubesvart. Det må dog stå særdeles klart for de fleste, at kommisjonen ikke kan be-

traktes som annet enn politikernes forsøk på ved hjelp av den å dekke seg selv. De har kunnet det, da de både er dommere og anklagere i egne anliggender. Kommisjonen har hittil kostet skatteyderne over 1 mill. kroner, og dens arbeide har vært ringere enn formålsløst, da den ved sin eksistens har hindret tingenes undersøkelse for en uvilleg rett. Der må allikevel komme en uvilig undersøkelse, men den blir vanskeligere, etter at den parlamentariske kommisjon har hatt anledning til å «sulte» det som burde frem i klart dagslys».

VI ERKJENNER ikke dommen som rettferdig, sier formannen i Bamble Indremisjon etter Høyesteretts avgjørelse i Bamble-saken.

Det er ikke vår mening å blande oss opp i denne sørgelige strid, men vi minner om at hver gang vi på vår side kunne hevde at Høyesteretts avgjørelser ikke var rettferdige, ble vi avspist med tabuordet: Høyesterett har talt. Og dermed skjelver alle jurister i buksene.

STALIN ER DØD!

Så har vi ikke han å frykte for lenger. De som er igjen er kanskje mye verre. Ja, så går man og tenker, men frygt er ikke kjærlighet. Kjærligheten driver frykten ut. Kjærligheten er visst kald hos de fleste.

Frykten for Stalin blandet seg med sorg i de siste dager og sorgen gikk over til frygt igjen for de som kom etter Stalin. Hadde man kjærlighet som disse såkalte kristne taler om og en god samvittighet, så behøvde man ikke og frykte russen. Frygt heller Gud og hold hans bud. Det er hvad ethvert menneske bør gjøre. Det er veien til livet.

O.

2 PRESTESYN

Før første verdenskrig — holdt presten Anton Johnsen foredrag i eit ungdomslag om emne: «Den gule fåre eller fåren frå aust». Han sa tilslutt:

«Får vi, som er samla her, dø som nordmenn er kanskje alt vel, men det tviler jeg på». Tåre blenkte i øgekrokkan.

Under siste verdenskrig sto ein prest i same bygd på preikestolen en joledag. Sjølv den dag kunne han ikkje temme si hat over NS og dei menn som gjorde sitt til at alt skulde gå som best, både i stat og kommune under okkupasjonen.

Han snakka seg heilt i har-

nisk, slo i preikestolen med disse ord: «Dei pustar opp under vikingblodet, men det gode seirer nok til slutt».

Kva vert so dette gode tilslutt, vert det fåren frå aust? *NS-mann.*

SPØRSMÅL

Det stod noen gange en annonse i «8. mai» om en herr Hansen i Tyskland et eller annet sted, var villig til formidle forbindelse med norske og tyske. Nu spør jeg enten redaktøren eller leserne om fullt navn og adresse på denne mannen. Vennligst svar i neste nummer.

Per.

BLADET

Jeg legger merke til at også vårt nye blad arbeider uhyre tungt økonomisk. — Skal vi fremdeles boykottes og motarbeides på alle hold? Er det virkelig ingen som har bruk for Norges eneste virkelige frie opposisjons-avis?

Et lite spørsmål til alle mine lidelsesfeller i Norges land: blir alle vi som er små og underordnet i samfunnet virkelig rimelig behandlet? Nei! Svaret må vel bli dette at en i det hele tatt ikke blir betraktet for noe som helst! Ja en har vel i mange tilfelle ikke engang ytringsfrihet! Du verden hvor jeg savner en virkelig sterk og rettferdig bevegelse som absolutt be-

Redaksjonen forbeholder seg å avkorte innleggene under denne spalte. Skriv kort.

skyttet enhver underordnet mot urimeelig behandling.

I de fleste tilfelle tar vel nuværende såkaldte arbeiderbevegelse parti nettopp for undertrykkerne.

En føler seg så usigelig usikker — en føler seg ikke trygg i noen som helst stilling lenger. Den fhv. norske arbeiderbevegelse — som før kjempet tappert og drabelig for de små og undertrykte i samfunnet — har nu funnet det mest formålstjenlig å gå til et fullstendig nytt program.

Olaves.

**«ENGLANDSSVIKERE»
OG LITT TIL**

Jeg har en — nu ja, la meg bruke ordet — kamerat, som jeg av og til treffer og som jeg snakker med, også etter 8. mai 1945.

Sist jeg traff min kamerat, sa han, i samtalens løp, følgende: «Det er intet forstandig menneske, som mener og tror at dere er landssvikere. Nei da, det er Englandssvikere dere er.»

Jeg forsøkte å innvende at om de norske bolsjevikene, med eventuell hjelp av deres borgerlige hornkveg, stikk i mot rett og plikt overfor den, til det norske folk, utlovede nøytralitet gjorde en hemmelig avtale med England, så kan det vel ikke kalles svik å være uloyal mot britene og en avtale, som ikke bare var ukjent, men inngått av en, på det nærmeste, ukonstituert regjering, som bare hadde et selvvalgt storting å støt te seg på? Jo, det er svik å være uloyal mot England, enten en nu er nordmann, eskimo, neger eller brite. England er nu engang verdens kapitol og adelskapets høyborg. Han tror ikke på myten om det engelske demokrati. Men ellers er han, i troen på det som er engelsk, like sterk, som grisen, til Karl Holter, var i sin «tro». «Usedvanlig sterk i troen, så lenge noe i «troen» var igjen». Min kamerat burde egentlig fått prøve livet i lag med guttene i Tysklandsbrigaden, de som er underlagt York Divisjon og er tvungne til å gå engelske uniformer og til å ete de keltiske pygmeenes kost. Det kune snart ha blitt ønskelig

med fem små fisk og to brød en gang iblant? Han kunne snart ha fått lyst til å banke engelske soldater til fillene føk av dem, han og? Det er ikke det minste merkelig at det er bare når det er et av imellom dem at nordmenn og englendere er venner. Da samler den norske bløtkakesosieteteten Churchills sigarstumper — dyrebare, som splinter av kristi kors, og tror at den engelske adel er gitt oss av Gud, for at vi skal tilbe og beundre den.

«Den engelske lord mægtig og rund på biff ifra irernes land, mens ireren selv fikk prise den stund han hadde poteter og vand». var det ikke så han sa? Per Sivle.

Ride, ride ranke på nasjoners manke. Det er en liflig tanke for Winnie Old «Va

Banke(e)» — Hvor skal så vi ride nu i Europas kvide? Mon tro det er på tide Impera Horse omsmide? Hvem skal så vi sadle til sådan kavalkade? Vi bruken de fatale uti vårt Norges dale.

Fe døyr, frendar døyr, sjølv døyr du og. Tvo ting til, som og må døy, er lyng og landssvik-log. *Axel Skuggevik* gårdbruker.

UKENS KRONIKK**Rocambole er ikke død**

Hele verden stirrer på Moskva — stirrer seg blind. Det minner om det gamle kongefjesk, da monarkenes minste smil eller antydning til rynke på nesen var gjenstand for analyser i utenriksdepartementene og avfødte de mest forskjellige kommentarer. I dag er et Vischinsky-håndtrykk i FN og en leder i Pravda gjenstand for de samme analyser, og så glemmer man alt som skjer utenfor den forheksede leir. Moskva har formådd å skaffe seg en publisitet, som selv den største filmstjerne ville misunne de store og likeså dyktige herrer i Kreml.

Men det skjer da også noe utenfor denne krets av profesjonelle politikere og deres haleheng, selv om det kan være vanskelig i denne propagandens tidsalder å få øye på det. Vi tenker da på den trozkistiske, kommunistiske og Stalinfiendtlige IV Internasjonale, en maktfaktor som man gjør vel i å ta med i beregningene. — Den ble dannet før den annen verdenskrig og har sitt sete i Sveits. — Det man vet om den offisielt er, at den holdt kongress i Paris i 1948 og 1949, og der var 22 ikke-Stalinistiske kommunistiske organisasjoner fra 19 land representert.

Hva er så IV Internasjonale? Dens første trosartikkel er at det er feilaktig å bygge verdenskommunismens fremtid bare på den nåværende sovjetrussiske stats makt. Verdenskommunismen må ha en bredere grunnvold og må ikke ensidig være avhengig av Moskvas politiske og militære fremstøt. Den betrakter Stalinismen

som en degenerert doktrine i forhold til Marxs' og Lenins sanne lære og Moskva-kommunistenes maktstilling som en konjunkturforteelse som ikke befester kommunismens fremgang på langt sikt. Derfor er også IV Internasjonals arbeidsmetoder anderledes enn Moskva-kommunistenes. Den vil skape en kommunistisk internasjonal elite som tar sikte på å infiltrere seg i den sovjetrussiske kommunisme og i de vesteuropeiske venstrepartiene samtidig som den forbedrer seg på å overta arven etter stalinistene, hvis Moskva skulle tape en tredje verdenskrig, som den ikke anser for umulig. I innvierte kretser har det derfor vært vel kjent at disse — skal vi kalle dem — vesterlandske kommunister har gått og ventet på Stalins død mere intenst enn noen vestalliert politiker.

Og nå er øyeblikket kommet og vi kan vente oss en stigende aktivitet. De har også hatt den uberegnede fordel at vestmaktene synes fullstendig å ha glemt at det var noe som het trozkister — mens Moskva på sin side hele tiden har vært fullt orientert om deres betydning, men klokelig har unnlatt å omtale dem og der ved gi dem den velkomne reklame som Tito fikk da han satte seg opp imot den mektige Stalin. Hva Moskva fryktet, var at vestmaktene etterretningsvesen skulle utnytte trozkistene til å skape splittelse innen

verdenskommunismen og på den måte berøve Moskva stillingen som et Roma for den verdenskommunistiske kirke.

Det er således atskillig klokskap med i spillet både fra sovjetrussisk som trozkistisk side, — og det er nå kjent at IV Internasjonale gjennom en årrekke har kruset for Tito og har søkt å gjøre ham til en gallionsfigur. Tito har på sin side lenge gjort seg kostbar, men det later til at hans personlige suksess har medført at han begynner å mykne, og hva det kan føre til vet ingen. Men London synes på dette område å være noe desorientert — tross all Secret Service.

Moskva har kjent til alt dette og har lagt an sin taktikk etter det. Forholdene i de kommunistiske randstater med de stadig eksisterende nasjonalistiske bevegelser der, har gjort det mere formålstjenlig for Moskva å bekjempe anti-stalinistene og antirusserne som titoister enn som trozkister og det påstås også at den siste utrenskning i Tsjekkoslovakiet, da Slansky og hans tilhengere ble henrettet skyldes de tsjekkoslovakiske kommunisters kontakter med IV Internasjonale — noe som gir en bemerkelsesverdig forklaring på det som egentlig fant sted.

På dette tidspunkt er det vanskelig å bedømme hvilke kontakter trozkistene kan ha innen Sovjet-Russlands maktsfære, men det er ty-

delig at de legger an på å utnytte de nasjonal-kommunistiske kjettere av Tito-typen til å skaffe seg kontroll over dem. Det kan være vanskelig å få øye på dem, da de ofte opptrer i politiske forkledninger innen venstrepartiene, ja også som stalinister. — Meget tyder på at de konsentrerer seg om Jugoslavia, Tsjekkoslovakia, Øst-Tyskland og Frankrike, men man skal ikke forsverge at de finnes også i Norden. Det er atskillig som tyder på at trozkistene har sine forbindelser i orden og at det som er hendt i det norske og det svenske kommunistparti for en del kan utledes fra IV Internasjonals forgrenede spill.

Stalins død var velkommen for trozkistene. — Den ideologiske krise som har gjort seg merkbart gjeldende i de frie lands kommunistpartier har alle forutsetninger for å bli skjerpet — da ingen av Stalins etterfølgere har den autoritet som han til å tolke og utforme den kommunistiske doktrine. Det skulle da være Tito og Mao Tse-tung, men den sistnevnte er som asiat utenkelig her vest, og da står bare Tito, Englands venn — tilbake. Og det er meget mulig at han tilslutt kommer til å la seg lede av IV Internasjonales politbyrås erfarne menn og vil søke å danne en ikke-stalinistisk gruppering av kommunister. Men — det burde vestens politikere ha tenkt på litt tidligere. Det er ikke alltid heldig — for å gjengi et litt misbrukt ordtak — å forsøke å utdrive djevelen ved Belsebub. —

Dødsdommen over Ragnar Skancke

Han ble dømt for et punkt man glemte å behandle i retten

Av Alexander Lange.

NB henført under krigsforræderi!

«9. Ved Kirkedepartementets rundskriv av 11. september 1941 søktes prestene påvirket av departementet til å gå inn for kampen mot «bolsjevismen» ved å undertegne «Opprop til det norske folk».

Det var som kjent ingen allianse mellom «bolsjevismen» og den norske asylregjering i London, rent bortsett fra at den sovjet-russiske regjering visstnok ikke anerkjente London-regjeringen?

DØMT FOR NOE HAN MENNER IKKE BLE BEHANDLET I RETTEN

«17. Etter prestenes embetsnedleggelse i april 1942 ble flere av dem avhentet av statspolitiet og avhørt. Om trent samtidig (7.-8.) april ble 5 av «Kristent Samråd»s 7 medlemmer arrestert og satt inn på Bredtvedt». — «Øvergaard: «Forsåvidt angår punkt 17 bemerkes at dette intet inneholder om en handling fra tiltaltes side. — Det er altså direkte i strid med strpl. § 286».

Om denne dom skriver Skancke 12. mai 1947 til Høyesteretts kjæremålsutvalg: «Lagmannsretten har funnet meg skyldig i dette punkt «slik som de er beskrevet i tiltalebeslutningen». I retten foregikk følgende:

Da man kom til behandling av dette punkt måtte aktor lete i sine dokumenter etter de tilhørende papirer. Han fant dem ikke i farten, og ga uttrykk for det — hvorpå lagmannen bemerket: «Vi får gå videre, så får vi komme tilbake til dette når De har funnet dokumentene». Derpå gikk forhøret videre — uten at man kom tilbake til det nevnte punkt..... I hvertfall husker min forsvarer og jeg tydelig dette, hvorfor jeg vil påberope meg som NYTT BEVIS: 1. Vitneprov fra h.r.adv. C. A. Torstensen, Oslo. 2. Min partsforklaring. Bortsett fra den saksbehandlingsfeil som her foreligger, må det telle enn mer at jeg ikke er skyldig i dette pkt. Forholdet var meg helt ukjent inntil jeg så det i tiltalebeslutningen. På dette punkt er jeg følgelig blitt dømt uten at det har vært

ført noe bevis (som påstås ikke å eksistere) og uten at har forklart meg — i det hele uten at forholdet har vært behandlet i retten».

Skancke: «Hvorledes man enn vil bedømme dette forh. i relasjon til gjenopptagelsesbetingelsene i strpl. § 414, — bør det lede til gjenopptagelse». Men det var som det var lagt ett jernlukk over Skanckes og Øvergaards innsigelser. Rettsfornektelsen stengte den ulykkelige ute fra folkets medviten..... Råskapen fra en for sitt forhold under okkupasjonen nervøs presse skal det gis noen eksempler på.....

Øvergaard: «Tilalte er i følge dommen (se HRutr. s. 68—69) funnet skyldig i dette forhold, til tross for at det ikke inneholder noe om en handling fra tiltaltes side — men utelukkende er en fortelling om en episode under okkupasjonen. Lagmannsrettens dom er overhode i sin behandling av de enk. poster meget mangelfull og i opplagt strid med prinsippene i strpl. §§ 342 og 344. Noen beskrivelse av «gjerningen» finnes overhode ikke, og den skal foreligge også etter strpl. § 375. — Men etter dommen er vi nødt til å underforstå at Skancke skulle ha hatt noe med avhenting av endel prester (hvilke?) og arr. av 5 av «Kristent Samråd»s 7 medlemmer å gjøre. Hvorledes Skanckes befattning hermed antas å være, opplyser dommen intet om. — Om «behandlingen» av dette punkt henviser jeg til S. s. bemerkn. i ovennevnte tillegg av 12-5-1947. Jeg henviser til skriftvekselen mellom adv. Annæus Schjødt og meg (bil. 1 og 2 hermed). Aktor skriver 5-8-1947 til advokat Øvergaard bl. a. «Jeg kan ikke huske den episode De nevner om beh. av tiltalens punkt 17 vedk. kirken, men kan på den annen side selvsagt ikke benekte at en slik episode kan ha funnet sted..... Forøvrig tror jeg ikke det er tvil om den fremstilling som er gitt i vedk. pkt. i tiltalen er korrekt, og jeg tror De vil kunne finne det bekreftet ved uttalelser i sokneprest Christie's bok».

Øvergaard fortsetter i sitt store, dyptpøyende skrift av

26-4-1948, som Eidsivating lot ligge udrøftet og tilside satt for ettertidens dom:

«I anledn. av adv. Schjødts sluttbem. om sokneprest Christie's bok («Den norske kirke i kamp») bemerkes at intet av denne bok iflg. rettsboken er dokumentert, men det finnes riktignok heller intet i denne bok som kan brukes som bevis for at Skancke hadde hatt noen befattning med de i pkt. 17 omhandlede forhold. Derimot tør det hende at aktor har hentet sin lille fortelling i nevnte pkt. 17 fra Christie's bok s. 171, man kjenner igjen uttrykkene derfra».

Øvergaard hevder at aktor «bare har plukket ut en historisk fortelling el. episode, og puttet denne helt uvedkommende ting inn i en tiltalebeslutning mot en bestemt person uten å forsøke å holde seg til forskriftene i strpl. § 286, 2. ledd».

«Det står i Christie's bok side 171 at man, når prof. Hallesby og Ludvig Hope ikke ble arrestert «kunne spore Kirkedeptets finger i dette. Det ville ikke utfordre legfolk». Slike løse spekulasjoner kan man imidlertid ikke bygge noe på i en rettssak. Øvergaard anfører at fhv. domprost Johs. Hygen forklarte under bevisopptaket hvem det var som gjennomførte arrestasjonen av de 5 medlemmer. Han hadde «aldri hørt nevne at Skancke skulle hatt noe med det å gjøre». Jfr. også R. W. Krantz's vitneprov.

I denne gjennomgåelse av dødsdommen legger jeg stor vekt på de følgende bemerkn. av adv. Øvergaard:

«Jeg henviser om betydningen av den rettergangsforømmelse som her er foregått — til min skrivelse til lagmannsretten av 27-7-47, avsnitt II som i enhver hens. fastholdes. Det er ikke urimelig å trekke slutninger fra sakens behandl. for dette pkt.'s vedk. til dens behandling overhode. Tiltaltes interesse er i høy grad forsømt og det er dog også en offentlig interesse, ikke alene at en uskyldig ikke dømmes, men også at en i noen henseende tiltalt ikke dømmes, når hans forsvar er handicappet ved manglende bevisopp-gaver, og ved utilstrekkelig beskrivelse av de handlinger man vil ha ham dømt for. Tiltaltes tarv kan i så henseende ikke sees å være varetatt av retten».

Når dødsdommen over Ragnar Skancke så kort tid etter eksekusjonen tas under kritisk behandling i dette pionerarbeid, som til sine øvrige mangler føyer et beklagelig fravær av systematikk, på skyldes det ikke bare forfatterens sorg over Skanckes ufortjente og tragiske skjebne. Hans følelser ved å skulle utslettes for krigsforræderi for sin innsats på den kulturelle sektor under okkupasjonsherredømme over Norge, må ha vært ubeskrivelig bitre.

Det er etter min oppfatning særlig på fire punkter at rettergangen i Eidsivating, Skanckedommen, avslagene på gjenopptagelsesbegjæringene, Høyesteretts forkastelse av anke og kjæremål og regjeringens misbruk av sin selvstendige benådningsmyndighet egger til offentlig gjennomgåelse og skarp opposisjon — i første omgang av undertegnede — som dessverre ikke er uhildet i denne sak. Men forsøker å gjøre sitt beste. —

1) Skanckes forsvar i lagmannsretten var dårlig. Han skriver til retten 12. mai 47 bl. a. om «min uforberedthet og min forsvarers (Torstensens) manglende forberedelse». På innstendig råd av sin daværende forsvarer førte han ikke forsvarsvitner — skriver han. Jeg ber husket hans og adv. dr. jur. J. Øvergaards bemerkninger om rettergangen. Den mangelfulle tiltalebeslutning.

2) Dommen antas gal fordi den oppkonstruerer hos den domfældte ett forsett og en bevissthet om Norge som deltaker i en pågående krig. Han hevdet tvertimot i Eidsivating og i gjenopptagelsesbegjæringene sin subjektive, sterke oppfatning at Norge ikke lenger var krigsdeltager i straffelovens mening, da han 25. sept. 1940 mottok oppnevne som kommissarisk statsråd. Denne oppnevne rammes ikke av krigsforræderiparagrafen. Retten satte tilside hans og Øvergaards dokumenterte historiske materiale som sannsynliggjør opphør av denne straffebetingende, faktiske krigsdeltagelse, uten den ringeste drøftelse.

Øvergaard: Forsto ikke Skancke at Norge deltok i krig etter 10. juni 1940, er han i et hvert fall straffri for forbrytelse mot § 86, se for-

skriftene om situasjonsvillfarelse i strl. § 42.

3) Straffelovens § 86 rammer rettstridig bistand til fienden under krigsoperasjoner, ikke slike handlinger i Kirkedepartementets sektor som Skancke er dømt for.

4) Inhabilitetsspørsmålet.

AD 1. MANGLER VED TILTALEBESLUTNINGEN

Under «Mangler ved tiltalebeslutningen» viser Øvergaard at denne for en rekke punkters vedkommende krenker straffeprosesslovens § 286, annet ledd, som bestemmer: «Den (tiltalen) skal i korthet, men såvidt mulig med nøyaktig angivelse av tid og sted, gjenstand og lignende, fremstille den handling, — for hvilken tiltale reises, med fremhevelse av de i loven beskrevne kjennemerker, og under henvisning til den eller de straffebestemmelser, som antas å kunne komme til anvendelse».

Så regner Øvergaard opp en rekke punkter i tiltalen — hvor sammenhengen med krigsforræderi-paragrafen helt mangler. Da dette fører oss inn i Skanckedommens invaliditet — at Skancke er dømt etter § 86 for forhold som ikke rammes av paragrafen, kunne heller ikke vedkommende forhold i tiltalen sammenholdes med «de i loven beskrevne kjennemerker». Det ville nemlig da bli åpenbart at det påklagede forhold og § 86 ikke hadde noe med hverandre å gjøre! Dette var det store dilemma for forfatteren av tiltalebeslutningen. Men lovens krav vek for den oppskede opinion. For å komme den en-somme tiltalte tillivs red anklagerne på bølgen tvers i gjennom loven..... Jeg skal ta noen av adv. Øvergaards eksempler på denne tilsnikelse i dommens sentrum.

Det heter i Eidsivating's dom, HR. utdr. s. 40:

«4. I februar ble ekspedisjonssjef Feylings nazistisk betonte katekismusforklaring godkjent av departementet som lærebok med forbigåelse av de lovbestemte in-stanser samtidig som departementet trakk tilbake godkjenningen av nye opplag av en rekke meget brukte religiøse lærebøker». Dette er

Tapre nordmenn

Endel nordmenn har hatt ond samvittighet og i et svakt øyeblikk er de kommet på den riktige tanke at det kunne være en utvei å få utenlandske rettslærde til å bedømme det såkalte norske rettsoppgjør, som man etterhånden begynner å innse egentlig ikke var et rettsoppgjør, men en folkepsykose som man i lengden ikke kunne være bekjent.

Det var særlig fra det urene åndsliv i *Kristelig Folkeparti* og hos statskirkens prestisjejegere og monolittklatrere at «dødsstraffen» og «isfronten» og «foikedommen» fikk sine impulser og derfor måtte man nu se seg om etter en utvei til å befri sin samvittighet etterhånden som kjensgjerninger og løgn ikke mere lot seg forene.

Men nordmenn som lystre sin samvittighet eller som forsøker å flykte fra sin del av ansvaret for det skamløse misbruk av pressetjeneste — rettsvesen og gudfryktighet, derved at det ber fremmede rettskyndige om å bedømme forholdene, regner nok ikke med farsisæernes Øverste. *Man blir overfalt av kritikk og bebreidelser fordi man søker fremmede om hjelp til å bedømme norske domstoler.* — Og så trekker disse tapre menn seg tilbake av frykt for farisæismen i Stor-Oslo, for «Dagbladet», for Kaifas og de andre. — Våre tapre landsmenn flykter som hunden med halen mellom benene.

La oss her ikke glemme to ting. For å få sin geniale landsmann Macody Lund isolert og skjøvet tilside — betenkte ikke Norges arkitek-

ter seg på å søke til fremmede for å oppnå sakkyndig bistand til å redusere sin geniale landsmann. *Dengang var der ingen indignasjon og intet raseri over å søke til utlandet etter hjelp!* Man oppnådde bare at både norske og fremmede blamerte seg. — Macody Lund hadde kjensgjerningene på sin side. Men fattigdommen var for stor til at man turde erkjenne sin brøde.

Denne gangen vil alle fremmede, som ikke er lammet av propaganda og frykt og heller ikke kjøpt eller truet på livet, sannsynligvis ta parti for de dømt. Den norske Dreyfus-sak må derfor ikke dokumenteres. Derfor finner man denne gang på den utvei at man ikke kan være bekjent av å søke fremmede sakkyndige om hjelp.

Et annet moment er dette, at i Norge er der skapt et nytt helte-ideal. Alle som rømte ut til de fremmede og levet der for offentlig regning, har utbasunert seg selv som tapre menn, og som de der egentlig bar dagens byrde og kjempet landet fritt for tyskerne. Disse nye helteskikkelser har latt seg hylde — og denne hyldest må ikke falme og alle selvskrytets blomster må ikke visne og dø.

«Alt for Norge», blev en flott parole for: *Alt for de fremmede. Hold derfor godt sammen om illusjoner, propaganda og organisert uefterrettelighet. Kjensgjerningene skal aldri seire over det ikke eksisterende, mener Stor-Oslos farisæere.*

Vi får vente og se!

B. D. B.

Komponisten og drosjesjåføren

Av de forskjellige yrker har vel hittil drosjesjåførene stått som nr. 1 når det gjelder sneversyn og intoleranse i forbindelse med «rettsoppgjøret». Vi husker alle deres forbitrede og latterlige kamp for å nekte en fhv. NS sjåfør å gjenoppta sitt arbeide. — «Det ville støtte publikum å bli kjørt av en fhv. NS» var en av deres tåpelige påstander. Denne deres strid har for lange tider kastet en skygge på standen. —

Nå ser det ut til at komponistene — som en dog vel

skulle vente noe mer av — skal bli en god nr. 2. Det tyder dens opptreden i feiden mot komponisten Geir Tveit på. I denne strid har nå komponistforeningen ved sin formann Klaus Egge kommet med et innlegg hvor foreningen trekker fram forskjellige ting fra okkupasjonstiden. — Og så er det vel stygge ting? Ja, fryktelige. Hr. Geir Tveit har nemlig under krigen oppebåret kunstnerlønn — noe som var på tale at han skulle få før krigen — og han har forsøk å holde vårt musikk-

igang(!!) i denne for vårt folk så tunge tid. Det var galt Alt skulle selvfølgelig ligge nede — så Englands-folkets tilbakekomst skulle stå i så meget sterkere lys.

Har komponistforeningen og dens formann, av alle opplysninger gjennom de siste 8 år, ikke lært at okkupanten hadde rett og plikt til å administrere vårt land etter folkeretten? At det ikke var ulovlig at Tveit mottok kunstnerlønn eller at han arbeidet for å holde musikklivet igang?

Men saken har og en annen alvorlig side. Har ikke musikken virket mer foredlende på disse skapere av musikk enn at de trekker fram disse politiske — så å si umusikalske — ting for å sværte en yrkesbror?

I denne forbindelse må jeg huske på en sangerinne som i et lite (forhånds) intervju i «Aftenposten» foran en konsert hun skulle holde i Aulaen uttalte at det var mange år siden siste gang. «Ja, jeg sang jo privat (d.e. i huskonserter) under krigen».

Det var naturligvis fra hennes side ment som en fjær i hatten, — hun hadde da vært «nasjonal» — ikke sunget for tyskerne eller landsmenn. — Ikke oppløftet sin røst da vårt folk aller mest skulle ha trengt den støtte, trøst og oppmuntring som ligger i god kunst. Selv om noen tyskere skulle ha hørt på.

Vi får bare håpe at denne «eksklusive» sangerinne også siden har fått få tilhørere.

Men for å komme tilbake til Egge og komponistene — de har ved sin aksjon avslørt seg som små mennesker — men «gode nordmenn» som ved å vise fram medlemskort nesten bør kjøres gratis av drosjesjåførene — deres brødre i ånden.

—lærer—

VELFERDSSTATEN —

De som har vært dumme nok til gjennom et langt og strevsomt liv å ha gitt avkald på mange av livets goder for å legge litt tilside til sin alderdom for ikke å falle samfundet tilbyrde på sine gamle dager — har fått oppleve å se sine midler redusert med rundt 75 pct. Er det dette — som kalles velferdsstaten, da sier vi takk for oss. Men våkner da ikke folk og tar til gjenmæle mot vandidet?

FOLK OG LAND

kr. 4,00 pr. kvartal, kr. 8,00 pr. halvår, kr. 16,00 pr. år. Benytt postgiro nr. 164 50.

Av okkupasjonens saga

Vi er blitt oppfordret til å gjengi følgende av en artikkel i «Farmand» nr. 16-1952:

«Vi har nevnt at Thagaard under krigen også utnyttet de tyske myndigheter til å fremme sin politikk. Det er en påstand vi fastholder. Fra første stund av kom han på den beste fot med de tyske økonomiske eksperter. De kunne vurdere hvor langt han hadde nådd i et tilbakekliggende land — uten Hitler. På dette område — prisreguleringens — var det få uoverensstemmelser. Men vi har aldri betvilt at Thagaard for øvrig i den aktuelle situasjon følte og handlet nasjonalt. Men det var i NS han hadde sine fiender. Det var ikke tyskerne som tok initiativet til å få ham avsatt den 31. januar 42. Det var hans bitre fiende Ha-

gelin som fikk trumfet det igjennom. Og det var hans tyske kolleger som fikk ham frigitt. Den 13. og 14. mai var alle landets øversterforvaltningseksperter sammenkaldt til møte i Aulaen. De to hovedtalere var Oberlandesgerichtsrat Bendick og Wilhelm Thagaard. Det var intet Gestapo som tvang ham der til å dosere den nye ordning av prisbestemmelsene».

*

Vi gjengir dette ikke for å legge sten til byrden for prisdirektøren og hans hysteriske erindringsforskyvningsorgan «Dagbladet», men for at sannheten ikke skal stikkes under stol. Man må huske — at hr. Thagaard ikke var medlem av NS, og dermed er i grunnen alt sagt i denne sak.

Anerkjennelsen kommer

Da jeg leste om grosserer Arne Dahl i nr. 13 vil jeg fortelle om et annet slikt tilfelle:

«O. H. var ordfører i en liten norsk kystby. Han drev tillike en omfattende spesialfabrikk i div. «saker og ting» og startet den for mange år siden. Hundreder fikk bl. a. hjemmearbeide av ham og en vesentlig del av skattene var han derigjennom med på å betale. Som ordfører — også under okkupasjonen — overlot han sin ordførerlønn — (som var uønsket) til byens trengende. Ingen hadde noe å si på ham. Tvertom. Man sa i den vesle byen, at han så gjennom fingrene med så meget, at han «kunne ha fått halvparten av byens befolkning» innafor om han hadde villet.

Han fikk meget tidlig en inndragningsdom på mellom

100 og 150 tusen kroner — samt — mot dommerens stemme — 2 år! «Fagmannen» voterte for ett år. En av de to legdommerne var beviselig inhabil. Han gikk med en konkurrerende bedrift i magen. —

Om denne O. H. skrev stedets avis bl. a. i anl. hans 60 års dag: «Det er ingen i vår generasjon som har betydd så meget for vår by som ham».

Bystyret besluttet, etter frigjøringen, å overlate «den nye bedrift» (legdommerens) en fabrikkbygning, som nevnte O. H. som ordfører hadde sikret byen for event. nytt foretagende. Det bevilget også denne legdommerens bedrift et større lån fortelles det.

Og dog ovennevnte anerkjennelse, noen ganske få år etterpå!

Ola.

Denne besynderlige verden

I tusener av amerikanske hjem pustet man lettet ut ved utsiktene til at Korea-krigen kanskje kan bringes til en avslutning. De titusener av falske amerikanere kan riktignok ikke vekkes tillive igjen, men ytterligere krigsofre vil kunne unngåes.

Men det var ikke ALLE som gledet seg. De profesjonelle rustnings- og krigsprofiterer fikk et fryktelig sjokk. Derom forteller «Aftenposten» for 30. mars i et New York telegram som bladet bringer med fete typer i ramme — sørgeramme? — på første side. Telegrammet

har overskriften «Veldig fall i Wall Street» og lyder:

De nye forslag i Korea-konflikten førte til et veldig kursfall på New York børsen i dag. Man har ikke opplevet maken på over to år. Enkelte aksjer falt med fra 4 til 5 dollar. Det ble omsatt i alt 2,7 millioner aksjer.

Det er virkelig synd på de arme krigsprofiterer som skal være utsatt for slike rystelser. Det får være dem en trøst, om enn mager, at Akersgaten med deltagelse har blikket rettet mot Wall Street eller rettere Fall Street i disse tunge dager.

Petrus.

Industriens store spill om markeder

Tyskernes veldige ekspansjon i Midtøsten slår ut britene og amerikanerne

Når man ser på det lemlestede Midt-Europa, må man ikke glemme at såvel Øst-Tyskland som Vest-Tyskland er okkupert land besatt med fremmede makters soldater og gjenstand for den vilkårlighet som enhver okkupasjon fører med seg.

På den bakgrunn må man også se de engelske arrestasjoner i Vest-Tyskland av angivelig konspirasjons- og revolusjonselementer. De arresterte har nemlig ikke gjort seg så meget kjent for sin politiske virksomhet som for sin innsats i utviklingen av handelen med Egypt! Hamburgerbladet «Spiegel» forteller litt om dette:

En av de arresterte, P. Zimmermann, avsluttet ifjor noen oppdrag i Kairo for den tyske jern- og stålindustri og hadde med seg tilbake til Tyskland et større antall egyptiske praktikanter. Det var nettopp da han holdt på å skaffe tilveie tyske eksperter for gjennomføringen av den egyptiske jordreform at han ble arrestert. En annen av de arresterte, dr. Scheel, har særlig gode forbindelser med stormuftien. Som gauleiter i Salzburg ved krigens slutt hjalp han Amin el Hussein til å unnkomme over grensen til Sveits. Videre, sier bladet, syntes britene, da de arresterte dr. Maumann å være interessert i også andre saker enn de politiske som han beskjeftiget seg med. De la nemlig beslag på alle hans dokumenter vedrørende Alweg-jernbanen. Naumann — som var ansatt i et tysk-belgisk firma, var nemlig selsatt med å utarbeide et prosjekt for utbyggingen av Alweg-jernbanen i Belgisk Kongo. Og da delegerte fra araberforbundet nylig var i Vest-Tyskland for å forhandle om Israels skadeserstatning, var de også i forbindelse med Naumann som allerede hadde kunnet plase-re atskillige lønnsomme oppdrag for den tyske industri i utlandet.

Det viser seg således at det som ikke lykkedes for Rommels panserarmé, nå holder på å fullbyrdes av hær-

skarer av tyske forretningsmenn, ingeniører og tenikere — tyskerne holder på å trenge britene ut av Egypt. Dette bekräftes av det amerikanske tidskrift Time, som skriver:

Tyske eksperter har overtatt det arbeide ved de egyptiske jernbaner som britene tidligere hadde monopol på. Midt-Østens flyruter ansettes nå tidligere Luftwaffe-piloter, som ikke får lov til å fly hjemme. I november ifjor grunnlas et tysk handelskammer i Egypt, og i forrige måned begynte et tysk ukeblad å utkomme i Kairo. Nylig skaffet noen tyske firmaer seg kontrakter for oppførelsen av Aswan-jernverket, det største industriforetagende i Egypt. Den økende tyske innflytelsen i Egypt illustreres kanskje best ved 30 sivilklede tyskere som stilfaren de kom til Kairo for to år siden og remplaserte britene som egyptiske arméinstruktører, og i dag sitter tyskeren dr. Wilhelm Voss, den tidligere leder for den tyske forsvarsmakts krigsmateriell-forsyning, i det egyptiske krigsministeriums embedslokaler som sjef for dets sentrale planeringsråd. Hans landsmenn, tidligere SS-ledere, offiserer ved pansertroppene og marinebefal har innfiltrert hele den egyptiske forsvarsmakt.

Utviklingen er på denne måte rullet tilbake til de dager da det keiserlige Tysklands diplomater og industri menn i sin Drang nach Osten syslet med virkeliggjørelsen av Berlin-Bagdad-banen og forsikret både tyrkere og persere at Tyskland var den *muhamedanske verdens beste* venn og naturlige bundsforvandte. Vest-Tyskland er på vei til å bli den dominerende europeiske makt i Midt-Østen, sier «Time».

Det kan nevnes fler eksempler på dette og «New York Times» omtaler noen. I fjor slo tyske firmaer sammen med et tyrkisk selskap ut både britene og amerikanerne i konkurransen om anlegg av et kraftverk til 11,2 mill. dollars i Saryier i Arabia. Vest-Tyske foretagen-

der underbød både britene og amerikanerne ved oppførelsen av et nytt hotellkompleks i Istanbul og den nye parlamentsbygning i Ankara. I Egypt har tyske firmaer fått i oppdrag å bygge to nye broer over Nilen og rekonstruksjonsarbeidet med Zifadammen nær Kairo. I Iran er det tyskere som fortsetter bygningen av den transiranske jernbanen, en ny moderne havn i Pahlevi ved det Kaspiske hav, flyplassen i Shapur ved den Persiske bukt og sykehus og industri-anlegg.

Det sveitsiske blad «Die Tat» forteller at Siemens-Schuckert og Brown-Boveri i Mannheim har fått elektrifiseringsarbeidet på jernbanen Kairo-Heluan, mens Ferrostaal skal anlegge et nytt elektrisitetsverk og levere 700 busser til byen Kairo. — Maskinfabrikken MAN (München - Augsburg-Nürnberg) leverer pumpeverk til de store overrislingsanlegg langs Nilen og andre tyske firmaer har fått store kontrakter i forbindelse med de veldige industri-anlegg som henger sammen med det nye E-verk ved Assuandammen. Det er her bl. a. tale om et jernverk som skal foredle malm fra det Røde Hav og en kunstgjødningsfabrikk med en produksjon av 150 000 tonn, hvilket skal gjøre Egypt uavhengig av import.

I de andre araberland synes det være noe liknende. I Saudi-Arabia har Siemens fått millionoppdrag, i Syria bygges overrislingsanlegg under tyske teknikeres ledelse, og i Irak skal inntektene av oljen brukes til anlegg av industri under tysk ledelse.

Er det så noe å undres over at okkupasjonsmyndighetene gjerne vil ha et innblikk i det store spill? Det er denne gang som tidligere industri-konkurransen det gjelder. — Slik var det i 1914, slik var det i 1939 og slik er det i dag. Det gjelder bare å ha øyne å se med. —

FOLK og LAND

Husk å fornye abonnementet kr. 4,00 pr. kvartal, kr. 8,00 pr. halvår, kr. 16,00 pr. år. Benytt postgiro nr. 164 50.

- - innen 8 dager er Danmark besatt av tyskerne!

Det avlyste møte i den danske utenriksnevnd

Fra den nettopp utsendte brosjyre «Forspillet til Danmarks kampløse besettelse 9. april 1940» henter vi følgende:

At dømme etter de hidtil offentliggjorte beretninger er Den parlamentariske Kommission også meget udenom opklaringen a fet viktig spørsmål, reist af medlem af Gentofte Kommunalbestyrelse, redaktør Poul Melgaard i et indlæg i «Nationaltidende» for den 12. maj 1952. Hr. Melgaard forstår ikke, at kommissionens beretninger intet indeholder om, hvorfor Det udenrigspolitiske Nævns møde den 4. april 1940 blev aflyst:

«I betragtning af, at udenrigsminister P. Munch den 1. april fra kammerherre Zahle i Berlin havde modtaget et brev med meddelelser om den stedfindende tyske troppe- og flådekoncentration, burde der vel have været al anledning til netop at drøfte tingene med Det udenrigspolitiske Nævn.

Torsdag den 4. april har jeg aldrig kunnet glemme. Min daværende chef, afdøde Folketingsmand, redaktør Poul Drachmann, (der dengang var suppleant til Nævnet, vistnok for redaktør A. Svensson) forlod tidligt på eftermiddagen kontoret med den besked, at han gik til møde i Det udenrigspolitiske

Nævn. Vel henvend ¾ time efter kom Drachmann tilbage, stærkt sindsbevæget og dybt alvorlig.

På mit gentagende spørgsmål fik jeg at vide, at mødet i Det udenrigspolitiske Nævn var blevet aflyst. ...

Ja, men hvad er der i vejen? spurgte jeg — vist ikke så meget med henblik på det aflyste møde som på det, jeg kunde se pinte Drachmann. Og så sagde Drachmann de Ord, jeg aldrig har glemt: Inden 8 dage er Danmark besatt af tyskerne!

Mere var det ikke muligt for mig at få at vide og desværre fortalte Drachmann mig ikke inden sin død i 1941, hvorfra han havde sin viden om eller opfattelse af, at Danmark vilde blive besatt. Men derfor har jeg aldrig villet tro, at vore politikere — eller i det mindste nogle af dem — var helt uforberedte på en «9. april». Inden Den parlamentariske Kommission slutter sit arbejde, bør den også søge at få klarhed over spørsmålet:

Hvorfor aflyste udenrigsminister P. Munch mødet i Det udenrigspolitiske Nævn torsdag den 4. april 1940?» Her er en sag som skulle synes let opklaret, hvis Kommissionen havde villie dertil. Den spiller en betydelig rolle også vedrørende politikernes påstand om, at besættelsen kom som en overraskelse for dem.

Stemmeretten og de politisk dømte

Inntil tre år: stemmeretten straks Resten 5 år etter avsoningen

Det foreligger nu proposisjon om Endringer i lovgivningen for rettighetstap. Den inneholder foruten forslag til permanente lovregler også endel overgangsbestemmelser som vil virke som «amnestibestemmelser» blant annet når det gjelder rettighetstap idømt under rettsoppgjøret.

Hovedregelen i dag er at en dom på seks måneder eller mer automatisk fører til tap av enhver offentlig tjeneste. Etter det nye utkast faller denne regel bort. Tap av offentlig tjeneste vil heretter kunne benyttes som hovedstraff uten at det gis annen straff. Domstolene vil med andre ord stå langt friere enn hittil etter gjeldende lov.

Spørsmålet om tap av offentlig tjeneste som straff reiser ganske særlige spørsmål når etter justiskomiteens mening det er tale om tillitsverv som vedkommende er utpekt til ved direkte valg, for eksempel som stortingsmann, medlem av herred- eller bystyre eller annet. Problemet er langt fra nytt, men blir akseptuert ved at domstolene etter det nye utkast formelt sett vil få en friere adgang til å idømme slike tjenestetap. Komiteen understreker at det ikke er meningen med den nye utforming å utvide bruken av tjenestetap, og det er neppe noen grunn til å tro at denne adgang i praksis vil bli misbrukt av domstolene. Men den ser ikke bort fra at

**Boken om rettsoppgjøret
forutsetninger, bakgrunn
og gjennomførelse.**

I «Stockholms-Tidningen» skrev Borgermestare Erik Bendz i Halmstad:

Håkon Meyer

Et annet syn

Det er med stor tilfredsstillelse man konstaterer att Dreyers ansedde förlag publicerat och att en av Norges främsta jurister, professor Kristen Andersen, försett boken med ett förord. —

Meyers bok är varken en plaidoyer eller et j'accuse utan ett försök att ge uttryck åt — en annan syn. Han är av naturliga skäl upprörd över rettsuppgørelsens överdrifter och orättvisor men är likväl beredd att räcka sina motståndare handen. Hans kritik av Landssvikanordningen — vilken kom som blixl från klar himmel för de misstänkta — och av uppgørelsens former är hård men måttfull. Och den är, såvidt en utomstående jurist kan bedöma, i väsentliga hänseenden berättigad.

I «Fria Ord», Stockholm skrev Dr. Rütger Essen:

Håkon Meyer: Et annet syn

är en storartad bok. Den djupa ärlighet, det outtröttliga sanningsarälvande som präglar den, den frigjorda utblicken över världsproblemen — allt detta är just vad både Norge och dess nordiska grannländer behöve. —

I «Arbetaren», Stockholm, skrev Redaktör Herbert Anckar:

Författarens argumentering på juridisk och folkrättslig grundvall har en saklig pregnans som man inte kan vifta bort med några almäna invändningar.

I «Expressen», Stockholm rettet Direktör, jur. kand. Frans Arnheim en skarp kritikk mot boken, og skrev bla.:

Så patetisk kan Meyer ibland argumentera, att när han ordar om förståelse, humanism och tolerans kan man i hastigheten rent av råka glömma att det är en samarbetsmanns apologi man har för ögonen — en herre som öppet hyllt våldets seger över rätten (!).

I «Morgenbladet», Oslo fremholdt Høyesterettsadvokat Knut Blom:

Det har formodningen mot seg at der i vår tid kan ytes bidrag av verdi om disse spørsmålene. Håkon Meyer kan det i hvert fall ikke... Allikevel er boken ikke helt uten interesse... Hvor forfatteren beskriver samholdet og kameratskapet på Ilebu er boken et gripende vitnesbyrd om at det sorte aldri er helt sort, men at der er verdier i de fleste mennesker som senere vil komme både dem og samfunnet til nytte (!).

I «Morgenavisen», Bergen, ga pastor Sverre Riisøen uttrykk for en motsatt oppfatning:

Det er mulig å komme på talefot med ham fordi han ikke underslår eller bagatelliserer motstanderens argumenter. — Han tar dem opp, dissikerer dem og analyserer dem, ofte med forbløffende saklighet, og tar til gjennæle rustet med et fond av solide kunnskaper og dyp innsikt i de skillende tvistespmål.

I tidsskriftet «Nation Europa», Tyskland skrev Dr. Rütger Essen:

Finnes det trots den demokratiska likriktningen ännu någon möjlighet för fri opinionsbildning i författerens hemland, så måste denna bok göra ett starkt intryck. Den kan icke gå spårlöst förbi. —

Siden utgivelsen har boken imidlertid gått spårløst forbi samtlige norske venstre, kr. folkeparti, bondeparti, arbeiderparti og kommunistparti-aviser!

Hos alle bokhandlere — Pris kr. 12.20 ,innb. kr.

adgangen innebærer adskillige prinsipielle betenkeligheter, og henstiller at dette spørsmål tas opp til nærmere overveielser ved et senere lovforsalg.

Enhver som blir idømt fengsel i 1 år eller mer vil etter gjeldende rett tape adgang til å oppnå offentlig tjeneste i 10 år. Dette vil

etter det nye lovforslag bortfalle. Komitéen er også enig med Justisdepartementet i at stemmerettstap bør falle bort ved vanlige forbrytelser, unntatt når det gjelder overtredelser mot våre frie, demokratiske institusjoner.

Når det gjelder amnestibestemmelsene i lovens over-

Himmlers møte med Munch

Ennå et vitne som ikke er avhørt

I en erklæring av 21. februar 1951 til redaktør Olesen i Aabenraa redegjør tidl. regjeringassessor Aug. Meine, Hannover, for en samtale med Heinrich Himmler, Meine fører, at besettelsen hvor riksføreren overfor av Danmark skjedde etter forutgående forhandling.

I erklæringen heter det bl. a.: (Dansk oversettelse)

«Fra november 1940 til maj 1945 var jeg medarbejder hos, respektive stedfortræder for ministerialråd, Dr. Rudolf Brandt, der som personlig referent hørte til den tidligere SS-rigsfører og chef for det tyske politi, Himmlers personlige stab og samtidig ledede ministerkontoret, efter at Himmler også var blevet indenrigsminister». «Da jeg engang var stedfortræder for den personlige referent, begrundede Himmler sin Hensigt overfor mig under et af de daglige referater angående den indgående post på følgende måde:

Han henviste til, at at den i Danmark opstaaede modstandsbewægelse i højere grad end i andre besatte lande repræsenterede en alvorlig

politisk faktor, fordi den tyske besættelse af Danmark var sket efter forudgående forhandling (Führungname) og i inforståelse (Einvernehmen) med den daværende danske regering, som derfor også havde kunnet blive siddende efter besættelsen».

Erklæringen er avgitt under edstilbud, og underskriften attesteret av notar Hugo Emne, Hannover. Den er av redaktør Olesen overrakt den parlamentariske domstol. Allikevel har domstolen ikke under sitt arbeide i Tyskland avhørt den tidligere regjeringssassessor.

Idomstolen har forhørslederen hr. Hækkerup blot uttalt, at Aug. Meine henviste til forhandlingene den 9. april om morgenen.

I en ny erklæring sier hr. Meine i den anledning, at der ikke var tale om 9. april, men om forhandlinger før den tid.

Hvis det var meningen at oplyse forspillet til gnidnings besættelse, måtte domstolen eller kommissionen naturligvis afhøre Aug. Meine, men også her har man forsøgt at glide udenom.

Bonnehøvdingen

Erling Bjørnson

ble gjenstand for stor oppmerksomhet på sin 85-årsdag 19. april. I anledning dagen innløp en masse telegrammer og blomster. Og om ettermiddagen samledes mange sambygdinger på Aulestad sammen med en rekke tilreisende venner. Talene for jubilaranten ble åpnet av undertegnede, som også talte på Forbundets vegne og overrakte en vakker blomsterdekorasjon samtidig som han refererte en hilsen fra formannen, Hafskjold, som dessverre var forhindret i å være til stede. Sangerinnen Boya Rønneberg underholdt med sin vakre sang. Videre ble det anslående og hjertelige taler fra flere av Bjørnsons tidligere arbeidere. På familiens vegne talte von Hirsch fra Stavanger, som også tok opptak på Magnetofon av taler og sang. — Alt i alt ble dagen en manifestasjon av hvor høyt man skattet Bjørnson som menneske og politiker. Mest inntrykk gjorde vel

sønnen Haralds vakre tale for sin far. Når man tenker på en 85-åring så forbinner man gjerne en slik en med en mimrende olding, men det kan man ikke i dette tilfelle. Bjørnson var som en ungdom frisk og bærer sin høye alder som en 50-åring. Vi kan nok i lang tid framover merke hans innsats for sannhet og rett, selv om parolen er at de virkelig fedrelandssinnede nordmenn skal forties i pressen.

Argus

KNUT KNUTSON FIANE

Fiane-saken er ikke med i dette nummer, men kommer igjen neste uke.

Prompt levering i kasser a 75 kg.

tilbys nyfrosset fersk skinn- og benfri torskefilet, usaltet, til en kilopris av 70 øre. I kassevis kr. 52,50 inklusiv kassen. En del tønner saltet storsild til dyrefor, tønnepris kr. 35,00.

OTTO OTTESEN HAVNERAAS, Kristiansund N.
Tlf. 1630 — Telegr.adr.: Havneraas

Kampfeller innen Aust- og Vest-Agder fylke

har tenkt å holde sommerstevne på Valle i Setersdalen — en søndag i juni. — Hvis andre har ett mer sentralt sted å foreslå — bedes de tilskrive:

Foto. MAGN. HIMBERG, Lillesand.

Overrettssakfører

Ketil Harnoll

Munkedamsv. 5, Oslo
Tlf. 42 21 30

Skrivemaskiner

Et mindre parti Rheinmetall Portable med koffert og 1 års garanti ankommet. Pris kun kr. 562,—. Avbetaling innrømmes.

SVERRE JACOBSEN
Ilseng.

TANNLEGE MAAMOEN
Hansteensgt. 2. Tlf. 44 36 99.

- VEKKERUR -
Kr. 19,—, 21,75, 23,75, 25,75, 28,50. Beste kvalitet. Jung-hans rød, grønn, blå og gul. Sendes mot oppkrav.

Urm. R. GJESSING
Drammen.

BØKER

Bestilling på litteratur av enhver art — også utenlandsk, mottas. Forespørsler besvares omgående. Hurtig ekspedisjon. Portofri forsendelse. Ra-tebetaling om så ønskes.

P. THJØMØE

Bokagentur

Boks 122. - Stavanger - Tlf. 21133

Leveveg og flot leilighet i mod. nybygg, ved sterkt trikert riksveg. Rimelig leie. Hurtig avgj. Bill. mrk.: Mai.

JORDBÆRPLANTER

Deutsch Evern .. kr. 8,00 pr. 100
J. A. Dybdal .. » 8,00 » 100
Abuidanse » 8,00 » 100
Asker bringebær,

flotte planter » 30,00 » 100
Frukttrær, bærbusker og Prydtrær.

Krødern Frukt og Bær
Krødsherad 6 b

Det danske "landssvikoppgjør" . . .

(Forts. fra side 1)

komme på talefot med nordmennene ikke ført til noe resultat. Den danske regjering derimot — skjønt den bestod av sosialdemokrater, hadde vist langt større forståelse, og han, Himmler, hadde hatt et møte med førende menn fra den danske regjering i Mecklenburg; såvidt jeg husker, uttalte Himmler, var Danmarks utenriksminister delegasjonens leder. — «De danske herrer så forresten rasemessig fremragende ut, var beste germanske typer», tilføyde riksføreren SS.

Man var uten større vanskeligheter blitt enig om, at de danske tropper bare skulle yte symbolsk motstand, og at i realiteten enhver kamp burde unngås. Den symbolske motstand skulle bare bevirke, at England ikke fra sin side skulle føle anledning til å angripe Danmark for nøytralitetsbrudd. Da han atter var reist hjem etter disse forhandlinger, hadde han, Himmler, følt seg så lykkelig som sjeldent før i sitt liv; for det var ikke alene lykkes ham å foregripe et engelsk angrep, men også å redde livet for tusener unge germanske mennesker, som ellers ville være omkommet i en ganske meningsløs kamp. Det var sikkert ikke falt de danske herrer lett å la sitt land besette, men de hadde innlagt seg stor fortjeneste for nasjonenes fremtidige samliv og for deres eget folk, som de hadde spart for tap av mange menneskeliv og verdier. Han, Himmler, hadde derfor også til stadighet beflittet seg på å unngå en hvilken som helst hård opptreden ovenfor Danmark. Likevel var nu han kommet i en nederdrettig situasjon — for i Danmark anså bestandig større deler av befolkningen tyskerne for fiender og overfallsmenn, og snart ville man se seg nødt til å gripe til strengere midler for å beskytte de tyske tropper. På den annen side kunne han ikke henvende seg til den danske regjering og anmode den om å offentliggjøre den hemmelige avtale, da regjeringen da ville føle seg satt under press eller trykk (fra tysk side), og bli sterkt angrepet i sitt eget land.

Han var nesten nådd inn i en slags enetale, og jeg kunne bare gjøre oppmerksom på, at Danmark var en gammel stormakt, som en gang under Knud den Store

hadde hersket over England, under Valdemarerne hele Østersjøen og under Kalmarunionen hele Skandinavia. Danmark hadde derfor også nu, som en liten stat, en meget ømfintlig nasjonal æresfølelse. Det ville kanskje være hensiktsmessig å utveksle en del av de i Danmark ansatte politiske tjenestegjørende tyskere, som gjorde seg skyldig i psykologiske feilgrep — for såvidt forholdene skulle være lignende som i Ungarn — og gjennom presse og offentlige foranstaltninger å gjøre alt for å trekke de nasjonalsinnede dansker over på vår side; så ville opposisjonen vel mere eller mindre innskrenke seg til å omfatte kommunister og noen bornerte og fanatiske geistlige.

Dermed sluttet samtalen om Danmark, som jeg naturligvis etter alle disse år og etterfølgende begivenheter bare kan gjengi etter dens innhold og ikke ordrett. Ett fremgikk imidlertid for meg med full klarhet av samtalen — nemlig at en hemmelig politisk overenskomst, i hvilken betingelsene for en fredelig besettelse av landet ved en ren symbolsk motstand ble fastlagt, var gått forut for okkupasjonen. For meg var riksføreren avsløringer ingen overraskende nyhet. — Jeg hadde — da i sin tid Danmarks besettelse i april 1940 ble offentliggjort — straks formodet, at hemmelige overenskomster måtte være gått forut for denne fredelige besettelse, for overfor en voldshandling, foretatt mot dens vilje, ville en nasjon som Danmark med en så gammel og heroisk historie sannsynligvis være møtt med motstand, hvis en slik ville ha hatt den aller minste sjanse. Men da Danmark ikke igjen ønsket å bli latt i stikken av England som i 1864, og en væpnet motstand mot den tyske overmakt måtte føre til landets ødeleggelse og hærens tilintetgjørelse, hadde den danske regjering søkt en løsning, som måtte anses for å være det minste onde. Denne overbevisning — som jeg alltid hadde, ble stadfestet ved riksføreren erklæring. Ny for meg var bare den avgjørende rolle som Heinrich Himmler selv hadde spilt i saken, og sin begrunnelse for sin aktivitet i dette spørsmål, som lå i hans svermeriske kjærlighet til alt germansk, som hadde tilskynnet ham til med iver å frem-

me utgravninger, å understøtte germanistiske forskninger og kalle oldgermanske tradisjoner til live, — og som nu også hadde ført ham inn i utenrikspolitikken og latt ham gripe inn på dette område.

16. august 1952.

J. von Leers.
(sign.)

Professor dr. von Leers er født den 25. januar 1902 i Vietluebbe ved Gadebusch i Mecklenburg som sønn av godseier Kurt von Leers og dennes hustru Elisabeth — født von Busch. Han besøkte gymnasiene i Stralsund, Waren og Neustrelitz, studerte deretter i Kiel, Berlin og Rostock, matematikk, historie og sprog. Var en tid attasje ved Auswärtigen Amt. I 1933 ble han leder av den akademiske avdeling ved høyskolen for politikk i Berlin, ble senere dosent og deretter professor i historie ved universitetet i Jena.

Russisk omvendelse

(Forts. fra side 1)

skipsfartssavdeling og samtidig leder utdannelsen av skipssabotører ved de to sabotørskolene i Warin og i Goldberg. Kominform er en organisasjon som i russisk tjeneste anvender tusener av slike menn, som man i det regulære politiske liv skulle anse som kriminelle forbrytere.

Den siste store forræderprosess innen Kominform var Slansky-prosessen. På flere språk er nå utgitt referater fra denne prosessen. Bl. a. på norsk (Praha-prosessen — En dokumentasjon etter Praha-kringkasterens referater), Fram Forlag, Oslo, kr. 3,—). Det er et slett referat, men gir dog et bilde av prosessen og de dømte. For domstolen sto 14 fremskutte partimedlemmer, enkelte hadde spilt en rolle i årtier. Rudolf Slansky hadde vært partiets generalsekretær, Bedrich Geminder hadde vært dets «svarte emminenz», en kontrollerende og bestemmende faktor bak kulissene, Vladimir Clementis hadde etterfulgt Masaryk som utenriksminister og hadde sannsynligvis andel i mordet på Masaryk. Elve ble dømt til døden, og da ingen av dem appellerte dommen ble den eksekvert neste morgen. Tre fikk livsvarig fengsel. —

Som vanlig under disse prosesser tilsto alle og det var knapt noen grenser for de nederdrettigheter de tilsto. — Tilståelsene var selvfølgelig ikke i bokstavelig

Hvem svek?

Da Krag-geværet først blev brukket i to,

og stumpene blev hengt på kragen til Torpen, Monsen, Olsen—Hagen.

Da lød det høyt gjennom Norges daler:

Se, der er typene på Norges «generaler».

Og så falt Norges folk til ro.

Så kom da tiden, da «vernet» skulle prøves, — der skulle skytes — øves. — Og etter visse «drøftelser» man fant,

at skuddene gikk «sikrest» til den ene kant.

For derved krevet vi, som alle vet: —

vår soleklare «nøytralitet».

I. Fr.—O.

skitt over seg selv og deretter gå veien til galgen. Med all rett reagerer man innenfor den dømmende parts gjennomførte bedrag og sjofelhet og med god rett kjenner man at dommen egentlig retter seg mot dommeren — mot anklageren, mot de styrende menn bak domstolen som tillater og påskynder slik svindeljustis, slik nedbrytelse av all rettsstatsånd. Men denne følelsesmessige innstilling kan lett få en til å glemme, at også de som dømmes og henrettes tilhører den samme bande av politiske og menneskelige forbrytere og også de har gjort rakkertjeneste for sine russiske herrer.

Ti bakenom sto Stalin og hans menn. Det er i deres skole de alle har gått. Det er der all rest av menneskelig godhet og moralsk handlemåte er vasket ut av dem. — Det er der begge parter har lært å anvende nederdrettigheten.

Stalin er død. Men mennene er der. Disse menn var Malenkov, Molotov, Beria, Kaganovitsch, Voroschilov osv. Moskva-prosessen anklager var den gjennom løgnaktige Vyschinsky, som Stalin gjorde til utenriksminister og som ennå er Malenkovregjeringens sjefdelegat i FN. —

Og nå funderer man på om disse menn vil oppløse Kominform og avbryte forbindelsen med sine redskaper i alle land og pakke samme planen om å komme den dypt foraktede vestverdenen til livs! Det er å fundere på, om gangsterbandens øverste ledere nå vil avbryte forbindelsen med bandens redskaper, opphøre å drive gangstervirkosomhet og vende tilbake til hederligheten.

Er det ikke litt meget for langt av dem?

HB.

FOLK OG LAND

Utkommer hver lørdag i Oslo
Redaksjon: Postboks 1407, Oslo.
Telefon 55 76 56

Ekspedisjon: Kierschowsgt. 5
Oslo — Telefon 37 76 96

Abonnementspriser:
Kr. 16, pr. år, kr. 8, pr. halvår.
I nøytralt omslag kr. 30,— pr. år, kr. 15,— pr. halvår.

Sverige, Danmark: Kr. 20, pr. år,
kr. 10 pr. halvår.

Utlandet forøvrig: Kr. 24, pr. år,
kr. 12, pr. halvår.

Annonsepris: 32 øre pr. millimeter over en spalte.

Løssalgpris: 40 øre.

Bruk postgironr. 16450

Sambandstrykkeriet A-S — Oslo